

Allmänna råd inför visningen:

- Gå igenom filmen för att lära dig filmens pedagogiska uppbyggnad och huvudbudskap.
- Tänk igenom vad du ska be deltagarna fokusera på. Hur ska du använda filmen? Som starter, som utgångspunkt för diskussion/grupparbete?
- Hur ska du följa upp filmvisningen? Introducera filmen genom en kort beskrivning av innehållet och tala om hur det berör deltagarna.
- Tala om varför du valt just det här programmet.
- Ange om deltagarna ska fokusera på något särskilt och om de ska föra anteckningar.
- Informera om vad som ska hända efter filmens slut.
- Koppla filmen till deltagarnas egen situation.

Diskussionsfrågor:

Innan ni startar en diskussion kring filmen i gruppen är det viktigt att läraren/ledaren funderar igenom hur man ska hantera diskussionen och svaren. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar.

- Vad betyder de Olympiska Spelen (OS) för dig?
- Varifrån kommer namnet Olympiad?
- Hur kom de Olympiska spelen till?
- I vilket land startade OS?
- Vad står de Olympiska ringarna för?
- Vad är de Olympiska spelens motto?
- Vilka länder tävlar i OS?
- Hur ofta inträffar OS?
- Vad kallas tiden emellan två sommar-OS?
- Kan du nämna några städer som har arrangerat OS?
- Vad hette mannen som kan sägas startat det moderna OS?
- Vilka är grundstenarna i de Olympiska tankarna?
- Vad finns det för bra saker med idrott? Vad finns det för mindre bra saker?
- Varför tror du att vissa idrottare dopar sig för att nå bättre resultat på bekostnad av andra?
- Vad är god hälsa? Vilka faktorer påverkar din kropp och hur du mår?
- Idrottar vi på lika villkor? Kan alla idrotta?
- Hur kommer det sig att så många länder vill arrangera ett OS?
- Vad tycker du är positivt/negativt med OS?
- Vad är den Olympiska rörelsen för typ av rörelse?
- Är idrotten jämställd?
- Hur levde människorna under tiden för de antika spelen? Jämför gärna dåtidens Sverige med dåtidens Grekland.

5

- Tror du att OS-rörelsen har bidragit till världsfreden på något sätt?
- Ta reda på mer om idrott och OS. Vilka länder kommer att arrangera de närmaste OS-tävlingarna? Hur många medaljer har Sverige tagit genom tiderna, och i vilka sporter?
- Gör en utställning om OS, dess syfte och historia! Leta fakta kring OS, artiklar i tidningar, bilder, webbsidor, flaggor, filmer mm. Presentera sedan arbetet på stora ritblock, som webbsida, bok, film eller som en pjäs.
- Gör en egen idrottstävling som ett OS! Sätt ihop er egen tävling med egna valda grenar.

Vill du veta mer?

www.sok.se – Sveriges Olympiska Kommitte, SOK, är det högsta organet för olympiska frågor inom idrotten i Sverige.

www.osiskolan.se – Sveriges Olympiska Kommitte och Sveriges Olympiska Akademis projektsida för OS i Skolan. OS i Skolan är ett roligt och engagerande sätt att arbeta med eleverna ämnes- och åldersintegrerat. Målet är att skolelever genom problembaserad inlärning aktivt arbetar med frågor som Fair Play, hälsa, laganda, etik, anti-doping, och idrottsglädje, dvs. grundstenarna i de Olympiska tankarna. Dessutom vill OS i Skolan framhäva glädjen i idrotten och inspirera barn och ungdomar till mer rörelse i vardagen.

På www.osiskolan.se finns mängder med tips och inspiration, bland annat den mycket uppskattade idébanken med förslag på frågor som skolorna kan jobba med. På hemsidan finns även mer information om OS i Skolan och om hur man gör för att bli en diplomerad OS-skola.

Om Kunskapsmedia

Kunskapsmedia AB är ett medieföretag som producerar och distribuerar utbildningsprogram på video/dvd/TV till bland annat AV/Mediacentraler, skolor, företag, förvaltningar och organisationer.

Genom pedagogiska program kan man påverka attityder samt engagera och stimulera inlärning av ny kunskap. Har du tips på filmer vi borde köpa in eller producera?

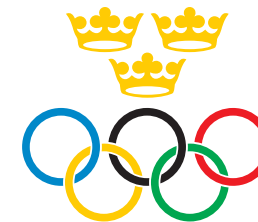
Kontakta oss på info@kunskapsmedia.se

Kunskapsmedia AB
Kolonien
Telefonvägen 30, 7tr, 126 37 Hägersten
Tel: 08-545 634 60
E-post: info@kunskapsmedia.se
www.kunskapsmedia.se

6

Studiehandledning

SVERIGES OLYMPISKA
KOMMITTE

Om de Olympiska Spelen

Ända sedan vi lärde oss att kontrollera elden har vi människor tävlat. Ibland på lek, ibland på blodigt allvar. Idag finns det en tävling som skiljer sig från alla andra. Vart annat år tänds den Olympiska elden och världens bästa idrottsmän och kvinnor samlas för att mäta sina krafter mot varandra. Men hur och var uppstod OS? Vad är det som skiljer OS från andra idrottstävlingar? Vad är Olympiska spelens motto? Vad står de Olympiska ringarna för? Det och mycket mer får vi lära oss om i den här filmen, där vi även får träffa svenska idrottsungdomar och svenska OS-stjärnor som bl.a. Stefan Holm, Therese Alshammar, Sofia Paldanius och Carolina Klüft.

Syfte/inlärningsmål

- att beskriva hur de Olympiska Spelen (OS) uppstod
- att förklara hur OS skiljer sig ifrån andra idrottstävlingar
- att förklara betydelsen av de Olympiska ringarna och den Olympiska elden
- att ge inspiration för att diskutera idrottens betydelse i vårt samhälle

Produktion: © Kunskapsmedia AB, Sverige 2008 i samarbete med Sveriges Olympiska Kommitte.

Svensk distribution: © Kunskapsmedia AB. Filmnr: 1168KM

© Rättigheterna till studiematerialet ägs av Kunskapsmedia AB.
Du har rätt att använda dig av studiematerialet i samband med visning av programmet.

Om de Olympiska Spelen

Mål för eleverna att sträva mot i grundskolan (Idrott & hälsa)

Skolan skall i sin undervisning i idrott och hälsa sträva efter att eleven bl.a.

- utvecklar sin fysiska, psykiska och sociala förmåga samt utvecklar en positiv självbild,
- utvecklar kunskap om vad som främjar hälsa,
- stimuleras till ett bestående intresse för regelbunden fysisk aktivitet och tar ett ansvar för sin hälsa,
- utvecklar förmågan att leka, motionera och idrotta på egen hand och tillsammans med andra,
- får inblickar i idrottens och friluftslivets historia samt lär känna olika former av lekar, danser och idrottsformer i olika kulturer.

Mål för eleverna att sträva mot i grundskolan (Samhällskunskap) bl.a.

Skolan skall i sin undervisning i samhällskunskap bl.a. sträva efter att eleven..

- gör det till en vana att i sitt handlande ta hänsyn till allas lika värde och rättigheter, oberoende av exempelvis kön, klass och etnisk tillhörighet.
- utvecklar kunskaper om de mänskliga rättigheterna samt individens rättigheter och skyldigheter i samhället,
- respekterar andra människors egenvärde och integritet,
- inte accepterar att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att bistå människor,
- förstår och respekterar andra folk och kulturer.

FILMFAKTA

- **Ämne:** Samhälle/Idrott och hälsa
- **Ålder:** från 8 år (L, M, H)
- **Speltid:** ca 15 minuter
- **Svenskt tal**

2

Fakta om OS

Kort om OS historia

Olympiska Spelen har sitt ursprung i Olympia, en liten ort på västra Peloponnesos i Grekland. Sedan urminnes tider dyrkades guden Zeus och i samband med de religiösa offerfesterna tävlades det även i olika idrotter. Dessa offer och festligheter avtog så småningom men när hungersnöd och pest drabbade området i början av 800-talet f.Kr. frågade man oraklet i Delfi till råds. Oraklet svarade att Zeus var arg för att man försummat att dyrka honom i Olympia.

Av den anledningen slöts 884 f.Kr. ett fördrag mellan kungarna i Elis, Pisa och Sparta om att återuppta de religiösa ceremonierna och idrottstävlingarna i Olympia till Zeus ära. Från 884 f.Kr. pågick de Olympiska Spelen oavbrutet i 1277 år till 393 e.Kr. då de förbjöds av den romerske kejsaren Theodosius som invaderat Grekland. Vart fjärde år möttes de bästa idrottsmännen från Elis, Pisa och Sparta för att tävla i grenar som löpning, diskuskastning, brottning och hästspann. När det Olympiska programmet var som störst tävlades det i 13 olika grenar uppdelat på 20 tävlingar. Under tävlingarna rådde det vapenvila mellan kungadömena Elis, Pisa och Sparta. Kvinnor fick inte delta i tävlingarna, de fick inte ens vara åskådare.

Den Olympiska elden

Den Olympiska elden är en av de mest välkända symbolerna under OS. Elden symboliserar strävan efter perfektion, kampen för seger, fred och vänskap. Till minne av de Olympiska Spelens ursprung tänds elden i Olympia, Grekland, några månader innan invigningsceremonin på OS. Elden kan endast tändas av solens strålar. Sedan förs elden i ett fackeltåg från Olympia till arrangörsstaden. Under invigningsceremonin anländer elden till stadion, och den sista fackelbäraren för över elden från facklan till den plats där den kommer fortsätta brinna tills avslutningsceremonin, då den släcks. Första fackeltåget ägde rum 1936 när elden togs till Berlin och för vinterspelen 1964.

Det Olympiska mottot

Citius - Altius - Fortius (Snabbare, högre, starkare) myntades den 7 mars 1891 av dominikanermunken Henri Didon i samband med en prisutdelning i en skola i Arceuil strax utanför Paris i vilken han var rektor. Han skrev om prisutdelningen i idrottstidningen "Les Sports Athletiques" för vilken han var chefredaktör. Vid den olymp-

3

iska kongressen i Paris 1894 använde sig Michel Bréal av mottot (som antagits av kongressen) i ett tal. Märkligt nog har Pierre de Coubertin ändrat den ursprungliga versionen genom att kasta om de två sista orden.

De tre orden ska uppmuntra deltagarna att göra sitt absolut bästa under tävlingarna, och att se detta som en seger i sig. Innebörden av mottot är att det viktigaste inte är att sträva efter att vinna, utan att deltagandet och strävan efter personlig excellens, i sig är ett värdigt mål.

Den Olympiska tanken

I den olympiska tanken är idrotten ett medel att föra människor samman och öka förståelsen för varandra, såväl som att öka sin egen självkänedom och fysiska förmåga. Det är viktigt att dessa tankar inte drunknar bland sponsorer, dopning, reklam och rekordjakt. Den olympiska tanken innebär således mycket mer än bara idrott.

De Olympiska ringarna

Den olympiska rörelsens ringar är näst efter Röda Korset världens mest kända "varumärke". Många tolkningar om bakgrunden till de fem olikfärgade ringarna har gjorts. Pierre de Coubertin skrev själv i augusti 1913 på sidorna 119-120 i "Revu Olympique" så här:

"Emblemet kommer att ge den definitiva prägeln åt den Olympiska Rörelsen. De fem ringarna som flätats samman (i blått, gult, svart, grönt och rött) på vit botten. De representerar de fem världsdelen som vunnits till den olympiska rörelsen. De färger som finns i flaggan representerar alla de färger som finns i de anslutna olympiska ländernas flaggor... En sådan flagga är spirituell att se när den är hissad. Den har en symbolisk mening. Dess framgång är given. Så given att den efter kongressen kan komma att hissas vid olympiska högtidligheter av olika slag".

En vanlig missuppfattning av de olympiska ringarna är att ringarna och dess färger representerar en specifik kontinent. De sammanflätade ringarna representerar de fem till antalet kontinenterna, medan de fem färgerna och den vita bakgrunden representerar alla länderna.

Källor: SOK och NE

4